

PC–2059/ML

U–43/2051

BASIC CONCEPT IN SOCIOLOGY–II

Paper–BSS-128

(Semester–II)

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 70

Note : Attempt *two* questions each from Sections A & B carrying 10 marks each and the entire Section C consisting of 15 short answer type questions carrying 2 marks each.

SECTION—A

- I. How are Competition and Conflict dissociative social process?
- II. Define Socialization. Explain Herbert Mead's theory on Socialization.
- III. Define Social control. Discuss its importance in modern society.

IV. Discuss Laws and Customs as means of Social Control.

SECTION—B

V. Define Social Stratification. Discuss Marxian theory of Social Stratification.

VI. Describe the sources and causes of Social mobility in India.

VII. Define Deviance. Discuss its various types and causes.

VIII. Define Status and discuss its various types.

SECTION—C

(Compulsory Question)

IX. Write short notes on the following in 5-7 lines each :

1. Cooperation.
2. Conflict.
3. Assimilation.
4. Ego and Super Ego of Sigmund Freud.
5. Party (Max Weber).
6. Norms.

7. Looking glass self (Cooley).
8. Values.
9. Mores
10. Class.
11. Vertical Mobility.
12. Horizontal Mobility.
13. Role Conflict.
14. Informal Social Control.
15. Briefly explain any *two* bases of Social Stratification in India.

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ : ਭਾਗ A ਅਤੇ B ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ C ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਚ 15 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2-2 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹਨ।

ਭਾਗ—A

- I. ਮੁਕਾਬਲਾ ਅਤੇ ਟਾਕਰਾ ਵਿਘਟਨਸ਼ੀਲ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨ?
- II. ਸਮਾਜੀਕਰਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ। ਸਮਾਜੀਕਰਨ 'ਤੇ ਹਰਬਰਟ ਮੀਡ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
- III. ਸਮਾਜਕ ਕੰਟਰੋਲ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ। ਆਧੁਨਿਕ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
- IV. ਸਮਾਜਿਕ ਕੰਟਰੋਲ ਦੇ ਸਾਧਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਰਿਵਾਜਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—B

- V. ਸਮਾਜਿਕ ਦਰਜਾਬੰਦੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ। ਸਮਾਜਿਕ ਦਰਜਾਬੰਦੀ ਦੇ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

- VI. ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸਮਾਜਿਕ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
- VII. ਭਟਕਣ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
- VIII. ਰੁਤਬੇ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—C

(ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ)

- IX. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ 'ਤੇ ਤਕਰੀਬਨ 5-7 ਸਤਰਾਂ ਵਿਚ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
1. ਸਹਿਯੋਗ।
 2. ਟਾਕਰਾ।
 3. ਇਕਮਿਕਤਾ।
 4. ਸਿਗਮੰਡ ਫਰਾਇਡ ਦੀ ਹਉਮੈ ਅਤੇ ਸੁਪਰ ਹਉਮੈ।
 5. ਪਾਰਟੀ (ਮੈਕਸ ਵੈਬਰ)।
 6. ਆਦਰਸ਼।

7. ਸਵੈ ਸੀਸ਼ਾ ਦੇਖਣਾ (ਕੂਲੇ)।
 8. ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ।
 9. ਲੋਕਾਚਾਰ।
 10. ਸ਼੍ਰੇਣੀ।
 11. ਖੜ੍ਹਵੀਂ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ।
 12. ਲੇਟਵੀਂ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ।
 13. ਭੂਮਿਕਾ ਟਕਰਾਅ।
 14. ਗੈਰ-ਰਸਮੀ ਸਮਾਜਿਕ ਕੰਟਰੋਲ।
 15. ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸਮਾਜਿਕ ਦਰਜਾਬੰਦੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਦੋ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
-